

V C
2952

h.
C
pi
Sa

A

L
O
pe
N

h. 24, 22. Q. R. XXIV, 22.

V c
2952

IN OBITVM
ILLVSTRISSIMI,
POTENTISSIMI QVE PRIN-
cipis ac Domini, Domini AVGVSTI, Ducis
Saxoniae, Sacri Romani Imperij Archimarschalli,
& Electoris Septemuirii, &c. pie in Christo
defuncti II. die Februarij, anni salutis
feri partus 1586.

ἐνδεκάσῳλλαβον.

Ad testandum ex grato animo, suum cum
communi, luctum, annexo pio voto,
scriptum, ad

ILLVSTRISSIMVM
POTENTISSIMVM QVE PRIN-
cipem ac Dominum, Dominum CHRISTIA-
NUM, Ducem Saxoniae, Sacri Romani Impe-
rij Archimarschallum & Electorem Se-
ptemuirum, Landgrauium Thu-
ringiae, Marchionem Misniae etc.
Dominum suum cle-
mentissimum.

A

Ioachimo VVigman, Perlenbergensi,
tunc temporis Vicario S. S. Virginum in
Ecclesia Merseb. Cathed.

Vnc Germania plangat vniuersa,
Nunc Ecclesia plangat vniuersa,
Veræ Religionis, atq; pacis,
Omnes, Iustitiæq; amantiore,
Nunc plangant simul: Omne namq; cœlum
Toto quicquid & est in orbe luget.
Splendorem inuidet, & negat dici
Sol, nocti variabilisq; luna.
Nullum vidimus & dies per hosce
Sidus, condoluit quasi omnis orbis.
Naturæ seriem, modumq; rerum
Contra omnem, modò non remittit illa
Ingens asperitas, nocensq; frigus
Cœli, sed magis indies grauescit.
Grus, ciconia, cæteræ & volucres
Vt tardant reditum? nec, vt solebant
His in temporibus, volunt replere
Saltus lætitiæ atq; cantilenis?
Flores nec virides videntur agris,
Sulci seminibus vacantq; prorsus,
In squalore iacent creata cuncta.

Regni namq; trahentis abs Iulo
Ortum, non minimam, ah dolor, columnam
Mors destruxit atrox, & interemtus
Est Augustus, in Optimatum eorum
Septem, quos penes est creare Regem,
Romani Imperij, Sacra corona,
Heros præcipuus, decusq; magnum.

Qui cum Mauritio Duce atq; Fratere:
(Quem dum pro patria gerebat arma

Sclopeti iaculo, peremit hostis
Infensus, nec ad huc apertus) Albis
Et Salæ sinuosæ, vtrasq; ripas,
Ferme lustra nouem, manu potenti
Tractu non modico, tuendo rexit.
Fortem Saxoniae domumq; , in orbe
Omni, tempora multa, iam celebrem,
Cum magno moderatus est honore,
Multo reddidit & potentiozem.
Multo reddidit & celebriorem.

Qui vrbes, ruraq; Mysniae superbæ
Thuringos etiam, feraci in agro,
Frugum copia, quos facit potentes,
Legali Imperio, quod est in omni
Mundo magnificè celebre, texit
Legum tramitibus, sacrisq; normis,
Dum Sacri Imperij gerebat Enses,
Per sex lustra, ferè & quoad per orbem
Totum sunt quater octies repleta
Lunæ cornua luce non manente.

Qui ne Iudicijs obesset illa,
Quæ communiter est opinionum
Doctozum variatio, pepercit
Nullis sumtibus & labore nullo:
Sed componere Constitutiones,
Iuxta consilium peritiorum,
Decreuit salubres, quibus per omnes
Partes, quicquid erat vel implicatum
Explanauit, & omne quod morari
Posset iustitiæ executionem,

Dimouit

Dimouit, vehementer hoc laborans
Vt virtus tribuens suum cuiq̃,
Absq̃ omni violatione salua
Seruaretur, & obtinere possent
Parui, non minus ac potentiores,
Ius æquabile, iuris exequendi
Formæ essent faciles, & expeditæ.

Qui tutando bonos erat benignus:
Pœnis afficiendo sed malignos,
Iudex iustus, & acer Executor
Sacrae Iustitiæ, nihil reorum
Aut insignia peruetusta, magnam
Aut gazam reputabat, in nocentes
Si sententia erat ferenda, propter
Immanis sceleris coërtionem.

Qui gliscente noua mali tumultus
Causa, dissidioue suscitato
Quouis, Teutonicos vel inter ipsos
Heroes, nihil & nisi arma, cunctis
Iam clamantibus, expetentibusq̃:
Externo aut lachrymabiles tyranno
In nostrum populum minante clades,
Vt Germania tota iam periclis
Esset plena tumultuum nocentium:
Horrendusq̃ si erat timor suprema
Imis funditus esse destruenda:
Præstans dexteritate consulendi,
Et mentis quoq̃ perspicacitate,
In rebus dubijs: opem & ferendo
Duris temporibus potens, peritus

A 3

Casus

Casus ambiguos benè æstimandi,
Maiestate valens, habensq; certum,
Quod Concordia, Paxq; præferenda
Sit bello, licet hoc sit excitatum
Causa legitima, geriq; possit
Vi, læsos monuit, monensq; suasit
Sanis Consilijs, (amore pacis)
Pacis commoditatibus, Deiq;
Vera cognitione, maius esse
In mundo nihil, aut mage expetendum,
Ardentes odijs, amore Martis,
Quis Discordia, summa erat voluptas,
Et nil, triste, nisi, nocensq; bellum
In mensiq; torisq; queritabant,
Tractabantq; potentiam per illam,
Qua diuinitus atq; singulari
Ille ornatus erat modo, coëgit,
Inuiti rabidis vt abstinerent
Armis: Sic moderatus est quietè
Dum Regni Aufonij gerebat Enses,
Et dum vita fuit sibi superstes.

Qui conamine maximo studebat,
Christi dogmata, quæ viam salutis
Veræ, sola docent, furore quouis
Ne corrumpere Antichristus iste,
Qui gestare vices Petri Beati
Sese iactitat, insolensq; multos
Errores docet. atq; adhuc tuetur
Multis in regionibus rota, igni,
Cunctis supplicij, necisq; formis,

Hunc

Hunc Augustus adhuc repressit vsq;
Hic dum viueret: anxie laborans,
Vt Gentes, quibus ipse praesidebat,
Purum dogma Dei, simulq; pacem
Ius aequabile, singuliq; haberent.

Sed quis dinumerabit vniuersa
Nostri, commoda quae Ducis fuere?
Quam multum utilis hic fuitq; Princeps
Quid nobis modo mors ademit atrox?
Quid nobis scelera abstulere nostra?
Idq; his temporibus periculosis:
Dum blasphemata Deo caterua summo,
Et nobis inimica, quod colamus
Christi vulnera, sola, pro salutis
Humani generis Redemtione,
Immenso studio, furore summo,
Et conamine sumtuosiore,
Hostes, castraq; multa congregarunt,
In nostrum exicium, greges inermes,
Qui nos maxima pars sumus, cruento
Hosti, nil nisi praeda deuoranda:
Augustus quibus ille tutum Asylon,
Altum praesidiumq; erat, Dei dum
Clementis miseratio sinebat.

Hunc nobis modo mors ademit atrox,
Hunc peccata tulere nostra multa.

O mors quale bonum breui sub hora
Nobis inuida tu modo abstulisti?
Hei peccata bonum quod abstulisti?
Dudum si quid erat dolore dignum,

Hic

Hic casus lachrymisq̄, fletibusq̄
Est dignissimus. At dolor perennis,
Cladi, nec lachrymę medentur isti.
Peccantisq̄ dolor, relictus absq̄
Confidente Dei Benignitati
In nos gratuita, reuersione
Ad Christum, nihil est nisi perennis
Mors, ipsum exitiumq̄ sempiternum.
Augustum nihil & iuuat dolere,
Augusto nihil acciditq̄ triste.
Sed nunc illius à labore corpus,
Et mens anxietate liberata
Est ex continuaq̄, maximaq̄.
Christi, Spiritus & quiescit vlnis.
Non amissus enim sed ante missus
Est, ad perpetuę beata regna
Vitę, calituumq̄ iam cohorti
Est mistus, fruitur beatiori
Iam regno, sine fine quod manebit.
Augustoq̄ crit absq̄ fine nomen.
Ipsam pierides canent perennes,
Gratę posteritasq̄ prædicabit.

At nos pœna manet, malumq̄ magnum.
Ah nos pœna manet, maliq̄ multum.
Terrę Scuta Deus, quia auferendo
Exardere docet suam modò iram,
Pœnis pro meritisq̄ constitutis,
Mox instare diem, periculorum
Est mutatio quælibetq̄ plena.

Sed

Sed pœnas meritas , mala & futura
Vt auertere , mitigationem
Aut possimus habere tollerandam :
Omnes vnanimis , ab intimoq̃
Corde confiteamur , & fleamus
Vnusquisq̃ suas iniquitates :
Nec non confugiamus ad perennis
Thronum propitiationis illum
Christum : Qui Deus est , homoq̃ verus ,
Æternus Deus , ex Deo perenni ,
Pura virgine matre homoq̃ verus :
In cœlo sine matre , patris expers
Interris homo , sic Gygas duplex ,
Vnum Indiuiduum , duabus , omni
Vnitis sine mixtione , formis ,
Omnem præter & alterationem
Iunctis : Factus obediens Patri qui
Est , & mortuus ob redemptionem
Nostram , gratuita benignitate ,
Et mero miserante nostri amore ,
Passus vulnera dira , postq̃ mortem
In dura crucis arbore alligatus ,
Tandem conditus & nouo sepulcro ,
Diuinaq̃ potentia resurgens ,
Nunc cœlo residens homo , Deusq̃
Verus , cum Patre Spirituq̃ , regnans ,
Quæ cœlo , mari , humoq̃ continentur ,
Pro nobis sine fine deprecatur ,
Nostras audit & inuocationes ,
Ad patremq̃ refert , facitq̃ gratas

B

Et

Et ratas: Quia factus est sacerdos,
Iuxta Melchisedecis institutum,
Nobis perpetuus, iubet, docetq;
Nos orare sine hæsitatione;
Iurandoq; probat Patrem daturum
Quod nam cunq; rogabimus per ipsum.
Cum sitq; à patre constitutus, omnis
Rex terræ, Dominus potensq; cælo,
Nos defendet ab omnibus periclis,
Hic dum nos superesse ei placebit.

Nunc ergo vnanimes præcemur omnes
Nos, namq; eripiet necessitate
Ex omni, rationibus, modisq;
Quos nobis melius scit expedire.

O æterne Deus, Dei Parentis
Æterni soboles, Dei patris de
Æterna Deitate, natus ante
Hic quàm mundus erat, Benigne Iesu,
Vnus cum Patre, Spirituq; Sancto:
Qui nos ipse doces, iubesq; Patrem
Exorare tuum, sacro atq; sanctè
Nobis pollicitans, velis quod esse
Nobiscum, quoad hic caducus orbis,
Vallis tristiæ, atq; lachrymarum
Consumatur, & optimè pericla,
Quæ nos vndiq; duriter fatigant,
Nostris, quantus & hostibus furor sit,
Per te, tute vides: Fatemur omnes,
Offendisse tuum Patrem Benignum,
Nos eius meritos furorem & esse,
Deberiq;

Deberiq; nihil, nisi omne, nobis
Pœnarum genus, & reiectionem,
Ad flammâs Phlegetontis, & Gehennæ,
Ex nostris meritis. Sed ô Iesu:
Cùm sis cum Patre, Spirituq; Sancto,
Æternum, Misericors, Amans, Benignum,
Patrem quoq; sua Benignitate
Magna, pœniteat citò malorum
Quæ nobis miseri patrandò prava,
Sponte accersimus, est bonus quia ipse
Fine omni sine, magnitudo pœnæ,
Ergo nulla placens ei est voluptas,
Sed delectat eum cor intimore,
Quod sperat Misericordie in eius,
In quavis, & opem, necessitate,
Eius solius inuocat, ferendo,
Instandoq; fide, quoad & voluntas
Vult sancta illius, audit & petentes,
Præstò estq; auxilio, iuuans iuuatq;
Pro placente sibi modo, dieque.
Intercede igitur, Benigne Christe,
Pro nobis apud optimum Parentem,
Impetratoq; liberationem,
Aut saltem, O Pie, mitigationem
Pœnæ, quam meruere facta nostra.
Nobis ne dominantur, opprimant nec
Nos hostes numero & furore grandes.
In primis pie Christe redde Regem
Nobis, qui pietatis atq; pacis.
Nec non iuris amans sit, & tueri,

B 2

(Ipsi,

(Ipsi, te tribuente vim decentem)
Nos contra rabiem tot impiorum
Hostilem queat, & Pater fidelis
Sit nostræ patriæ, pius, bonusq;.

Ac cùm sit bona spes, quod inclitus Dux
Augusti soboles, piusq; Princeps
Est qui nomine, req; Christianus,
In nostris Regionibus capeisset
Sceptra singula quæ pater reliquit.

O tu Nate Dei, manu potenti,
Qui mundum moderaris vniuersum,
Regum pro libitu mouesq; corda,
Transfers imperiumq; ab hac ad illam
Gentem, pro placito tuo potenti:
Illum respice Principem benignè
Vultu propitio, Tui sit ipsi
Præstò Gratia Numinis Sacrati,
Perfectumq; Tui Patris, Tuiq;
Ipsam cognitione fac, Timorem
Iustum serua in eo, Tuiq; amore
Pacis, Iustitiæq; ditioem
Ipsam reddito. Veritatis almæ
Sit semperq; tenax, ab hac nec vngue
Discedat tenus, vllius vel ira
Perductus, vel amore fasciatus.

Nil quod Biblia sacra non loquuntur,
Admittat fidei laboriosa
In pugna, quia sicut ipse dicis,
Mendax omnis homo est, potestq; falli
Deceptus satagitq; habere possit

Vt

Vt multos similes opiniones
Erroresq; sui asseclas parare.
Assertoribus, asseclisq;, nulli
Errores caruere, nec carebunt,
Hic, donec fragilis manebit orbis.
Omnes namq; sumus malo aptiores.
Ergo sermo tuus, Benigne Christe
Sit certissimus, omnibus magister
Solut Principibus, sit vna norma
Cunctis, religionis asserenda.

Non exactio Principi voluptas
Sit, non absq; graui necessitate
Subiectis populis & indicetur.
Nequaquamq; supra modum exigatur,
Est Pastoris enim boni pecus quod
Iusto tempore tondeat decenter.
Lacte emungat in hora ad hoc statuta,
Non deglubat oues, capras, & haedus,
Emungens nimium elicit cruorem,
Nec durare potest modum quod vltra
Fit, & sunt violenta vix diurna,
Et crimen, nimium fit omne, prauum.

Sufurro, ardelioq; proditorq;
Ex omni merito arceantur aula
His nunquam pateant Regentium ambae
Aures, his tribuant fidem nec vnquam
Solis. Insidias struit malignus
Ingentes Satanas dies per omnes,
Magnis Principibus modisq; multis,
In hos vtitur & suis ministris,

C

Vanis

Vanis, nugiferis, malisq; fucis,
Per hos in simulantur innocenter
Per quam sæpè boni, p̄j, atq; honesti,
Magnorum scelerum atq; iniquitatum,
Quæ nunquam innocuæ fuere mentis,
Et sic sæpè boni, p̄j, innocentes,
Iniuste obijciuntur in pericla.

Quamuisq; eripiat Deus tuendo
Iustos mirificè, suam malignis
Perfoluat quoq; Retributionem:
Saltem sanctaq; Veritas præmatur
Non possit tamen opprimi, & triumphet,
Tandem: Iustitiam & Deus suorum,
Ad lucem ferat omnibus videndam:
Ast quandoq; tamen p̄j, boniq;
Iniuste patiuntur, opprimuntur
Vi, Regesq; Ducesq; polluantur.
Iusto sanguine, magna iniquitate,
Ex falsa in simulatione fucum.

Quapropter meritò ô Benigne Iesu,
Obtrectator & impius malarum
Nugarum sator, auferantur aulis:
Istis nec pateant Regentium aures.

Ira præcipitis, nec & tenacis
Sit Princeps nimium, quia impeditur
Ira, nequeat vt videre verum,
Multos poenituitq;, poenitetq;
Indulnisse nimis furori, & iræ.
Et, sententia lata per furorem,
Quòd mandata sit executioni.

Vis

Vis, iniustitia, & fames sacra auri,
Quæ plærunq; trahunt ab his, ad illas
Gentes Imperium, remota longè
Nostri Principis exulent ab Aula.

Illos Consiliarios honoret,
Horum consilium sequatur vltro,
Qui vera Sapiencia, Timore
Iusto conspicui, Dei, & probati
Sunt, Quorum quoq; veritas agendo,
Dicendoq; diu est probata, quos nec
Auri sacra facit fames ineptos,
Ipsos esse coarguitq; prauos.

Hî labris aliud loquuntur, imis
Quàm quod pectoribus latet, nihilq;
Exquirunt aliud, domi refertam
Quàm quòd ipsi habeant pecunia arcam.
Hinc cuncta ad placitumq; aiunt, aguntq;
Regum pernicies, gregumq; pestes.

Tales ne dederis, Benigne Christe,
Vllis Principibus, tuo & gubernata
Sancto Numine, Gratia foueq;
Augustum, Venerabile & stupendum
Nostrum Synnedrium, cui regendo
Heroës modò præsidet Honesti,
Quos toto faciunt in orbe claros,
Et Caros, Pietas, Fidesq; Candor,
Et vitæ Integritas, Benignitasq;
Iuris, Iustitiæ tenacitasq;
Hos & tempore quos dabis futuro,

Sancto Numine, Tu tuo gubernata
Conseruaq; diu Benigne Christe.

Vsuraria prauitas, sit aula
Hac damnabilis, indecens viroq;
Qui verè bonus esse, non videri
Vult saltem, publicæ rei & gerendæ
Verè commodus, utilisq; regnis.
Omnis principium mali est auarus.
Vsurarius est peiorq; fure.

Et cum non hominis sit, imperare
Tam multis populis, tuum sed illud
Sit donum auris vt audiat, videre &
Possit recta oculus; Benigne Christe;
Vires subiice Principi nouello,
Daq; illi sapientiam regendi,
Et largire potentiam exequendi,
Quæ sunt recta, tuum iuuantq; Regnum.
Omnes Principis huius actiones
Vt laudes celebrent tuas; sub ipso
Atq; Ecclesia tristis, & columba
Imbellis tua, quæ tuo redempta est
Sancto sanguine, tutum habere possit,
O Iesu hospitium, quo ad redibis,
Immarcessibilem ferens honoris
Militantibus anxie hinc coronam.

Et tu Saxonica Domus propago
Augusti Generosa Stirps, relicta,
Conseruataq; salua singulari
Nobis gratuita & benignitate
Æterni Patris; Ecce conuolant nunc,

Ad

Ad te Saxonicae Domus alumni,
Et Thuringiacos agros colentes,
Et Mysneidos elegantioris,
His vicinaque Gens Episcoporum
Quondam subdita legibus sacratibus:
Hi cuncti, unanimisque, singulique,
Se nunc subiiciunt Tibi regendos
Vltro, est in Regionibus nec hisce
Vllus, qui bonus est, cuique cordi
Est aeterna salusque, Paxque, Iusque,
Quin Tibi putet esse obaediendum,
Prae cunctis reliquis, in orbe toto
Qui sunt, Principibus: Quia vniuersi
De Te concipiunt opinionem
Hanc certam, quod eos reges secundum
Christi dogmata pura, Iusque scriptum,
Et quod pacis amans eris beatae.

Hinc vni Tibi nunc patent aperta
Vrbes, claustraque cuncta, ciuitates.
Hinc omnes Comites & Optimates
Omnis Nobilitas, viri boni omnes,
Clerus, cum populis & vniuersis,
Intentos oculos habent in vnum
Te, Te, postque Deum colunt, amantque
Tutum praesidium. Precamur omnes
Vt nos suscipias tuam sub vmbra,
Regni Magnifici & Sacros sub Enses,
Heros Rutiger, Ensisferque fortis.
Iurando Tibi nos sumus parati
Deuincite, Tibi dare atque nomen.

C 3

Ergo

Ergo macte veni, veni cito, omnem,
Illustrissime Christiane Princeps,
Adsis præter & hæsitationem.
Adsis, suscipias & offerentes
Se Gentes Tibi, Te sibi & vicissim
Oprantes habeant vt obligatum.

Solum namq; licet per os Clientum,
Iuramenta fidelitatis illa
Præstentur, tamen obligant vtrasq;
Partes, cum Domino simul Clientes.
Ergo macte veni, veni citò adsis.
Rex noster, Dominus, Paterq; noster.
Illustrissime Christiane Princeps.

Nec deterreat Amplitudo Regni
Te, Molimina vel negotiorum,
Quòd plenissima sint grauisimarum
Curarum: Moderator ipse namq;
Hec qui sic fieri, Deus, volebat,
Scit dare, atq; potest, vt impleantur.

Nos omnes erimus Tibi obsequentes
Semper, siq; necessitas requirat,
(Auertat tamen hoc Deus Benignus)
Nemo corpus, opesq; sanguinemq;
Pro te fundere denegabit vnquam,
O Dux Inclite, qui tuis futurus
Es & nomine, req; Christianus
Princeps, & Patriæ Pater Benignus.

Qui vitæ dator, atq; longitudo
Est nobis, Deus, omnibus dierum,
Det Princeps Tibi, detq; Principissæ

Con

Coniunctæ Tibi coniugali amore
Brandenburgiaco fata Parenti
(Qui Illustrissimus optimusq; nunc est
Annis, & Sapientia, atq; Vitæ
Prælustri Integritate, Maximorum
Heroum, modò sunt qui in orbe toto
Quos solos penes inclita est facultas
Romanum Dyodema conferendi,
Author pacis, amorq; singularis:
Qui Natale mihi solum gubernat)
Illi ipsi quoq; det Pater perennis,
Detq; Heroiolis, Ducissulisq;
Vestris pignoribus pudici amoris
Delectabilibus, dies & annos,
Tot quot Nestor habebat aut Sibylla:
Natorum videatis vsq; & vsq;
Natos, omnibus & beatioris
Vitæ gaudia det perennis, Amen.

D R E S D Æ
Imprimebat Matthæus Stœckel.

M. D. LXXXVI.
18. Martij.

No. 2952 OK

D R E S D E
Leipziger Meißner Buch-
M. D. LXXXVI
12. März

nc

X 2205946

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 8
Centimetres

Farbkarte #13

B.I.G.

V c
2952

ITVM
R I S S I M I,
MIQVE PRIN
AVGVSTI, Ducis
nperi Archimarschalli,
ri, &c. pie in Christo
ruarij, anni salutis
1586.

ἡ λαβον.
o animo, suum cum
nnexo pio voto,
n, ad

I S S I M V M
V M Q V E P R I N
nimum CHRISTIA
æ, Sacri Romani Impe
& Electorem Se
dgrauium Thus
em Misniae etc.
suum cle
imum.

n, Perlenbergensi,
o S.S. Virginum in
o, Cathed.

